

MIGRÁCIÓKUTATÓ INTÉZET

Nők jogai és helyzete

– egyes migráns közösségek nyugatitól eltérő civilizációs háttérben

A bevándorló közösségek Európába érkezésével és letelepedésével, Európa elkerülhetetlenül kapcsolatba lép eltérő értékrendszerű kultúrákkal, amelyek értékrendje gyakran ellentétes az európai normákkal. Ez különösen vonatkozik a közel-keleti és észak-afrikai területek lakosságára, amelyet iszlám normák, a nőkre nézve patriarchális és diszkriminatív társadalmi és kulturális hagyományok alakítanak.

Jelen tanulmány azokra a vallási, társadalmi, erkölcsi és jogi normákban meglévő feszültségekre hívja fel a figyelmet, amelyek valamilyen szintű tolerálását – noha a nők egyenjogúságát alapjaiban kérdőjelezzik meg – a nyugati befogadó társadalmak hajlandóak az eltérő civilizációs hagyományokra hivatkozva megfontolni. Ezek a területek a következők:

- 1) Többnejűség (poligámia)
  1. a nők helyzete a többnejűség világában
- 2) Gyermekházasság
  1. leánygyermek férjhez kényszerítése
  2. gyermekkel létesített szexuális kapcsolat
  3. leánygyermek üzleti szempontú férjhez adása
- 3) Becsületgyilkosságok
  1. közösségen belüli normák megszegésének alkalmankénti szélsőséges büntetése
  2. a nők szabad párválasztásának korlátozása
- 4) Nők viselkedési normáinak megsabása
  1. Viselkedési kódex meghatározása – a családon kívüli személyekkel folytatott kommunikáció korlátozása
  2. Öltözködési kódex meghatározása – arc/haj eltakarása kendővel, „kihívó” ruhadarabok tiltása
- 5) A muszlim férfiak „hitetlen” (é. nem muszlim) nőkhöz viszonyulása
  1. a hadifogoly és a vásárolt rabszolga hitetlen nők elleni erőszak nem számít bűncselekménynek
  2. a hitetlen nők semmiféle tiszteletet nem érdemelnek (hivatalokban, rendőrként dolgozó, stb. nők)
  3. az Iszlám Állam keresztény és jazidi nők ezreit kényszerítette szexuális rabszolgaságra
  4. külföldi orvosokat hoztak a „hit harcosai” által teherbe ejtett hitetlen nők abortuszainak végrehajtására
- 6) Nők nemi szervének megcsonkítása
  1. bizonyos afrikai közösségekben elterjedt a leánygyermek nemi csonkítása

1. Többnejűség (poligámia)

A muszlim világban egyes részein társadalmi feszültséget okoz a többnejűség hagyománya. A gyakorlat társadalmi hatása azért is hatványozott, mert a muszlim világ legtöbb országában a nők lélekszáma elmarad a férfiakéhoz képest. Ez azt jelenti, hogy a nyugati világgal szemben, ahol 100 nőre általában 88–100 férfi jut, a muszlim világ jelentős részén 100 nőre 100–105 férfi jut¹. A nők kisebb lélekszáma – és egyéb gazdasági és társadalmi okok, mint pl. a munkanélküliség – miatt egyébként is nehéz a családalapítás ezekben a régiókban.

A többnejűség gyakorlata tovább rontja a helyzetet, mivel a nők azon férfiak családjában összpontosulnak, akiknek az anyagi háttere ezt lehetővé teszi. Az erőforrások hiánya (kevés munkahely, nehéz megélhetés stb.) is nehezíti a családalapítást, mivel csak az tud családot alapítani, akinek van munkahelye, akinek biztosított a megélhetése, azaz, aki el tudja tartani a családját. Aki nem tudja biztosítani a családalapítás feltételeit, ahhoz nem adnak feleségül lányt. A döntés ezekben a helyzetekben szinte kizárólag a családfő, a lány apjának joga. A szerelemházasság intézményének társadalmi elfogadottsága alacsony, a fiatalok nem tudnak szabadon párt választani.

Vannak fiatal férfi bevándorlók, akiknek Európa vonzó, mivel itt könnyebb kapcsolatot létesíteni a nőkkel, ám a legtöbbjük nem tartja az európai nőket ideális feleségnek, hanem inkább az európai muszlim közösségeken belül választ házasársat, vagy származási országából hozza őt/őket.

A nők kiszolgáltatott helyzete a többnejű családokon belül a nyugati kultúrától idegen társadalmi/nemi különbségeket idéz elő, és ezért a törvény erejénél fogva tilos. Ezeket az erkölcsi/társadalmi normákat és törvényi kereteket feszegetik a (vallási) hagyományaik sérthetlenségére hivatkozó többnejű migránsok, akik a nyugati világban teljesen elfogadhatatlan társadalmi normákat akarnak Európában meghonosítani. Kérdés, hogy miként birkóznak meg a nyugati befogadó társadalmak a nők egyenjogúsága és a többnejűség hagyománya között feszülő feloldhatatlan ellentéttel. Becslések szerint az Egyesült Királyságban 20 000 poligám muszlim házasságot kötöttek.² Franciaországban a poligám házasságok száma 2006-ban elérte a 18 000–20 000-et;³ frissebb adatok nem állnak rendelkezésre. Az iszlámizmus és a vallási – saria szerint köttetett – házasságok számának növekedése valószínűleg a többnejűség terjedését is támogatja.

2. Gyermekházasság

2.1 Leánygyermekek férjhez kényszerítése vs. kiskorúak jogvédelme. A muszlim világban és Afrika nem muszlim közösségeiben széles körben elfogadott a pubertást épphogy elért leánygyermekek férjhez adása. Ez általában férjhez kényszerítés, még ha a 12–16 éves, vagy annál is fiatalabb gyereklányok – az évszázados normák miatt – ezt nem is érzik kényszernek. A családjuktól, szüleiktől és testvéreiktől való elszakításuk és idegen, gyakran az adott ország távoli részén található közegbe kényszerítésük, illetve az új családjukban rájuk váró feladatok és a szüzességük korai elvesztése mindenképpen komoly traumával jár, és súlyos törést okozhat a lelki fejlődésükben.

A nyugati erkölcsi és törvényi normák szerint ez a szokás a kiskorúak veszélyeztetése, és alapjaiban sérti a kiskorúak jogait, ezért teljességgel elfogadhatatlan. Sajnos a nyugati jogrend a migránsok és a jogukat védő 'jogvédők' tevékenysége folytán nem tudja azonnal és megfelelően kezelni a helyzetet. A német belügyminisztérium adatai szerint 2016 júliusában 1 475 házasság

¹ Nők és férfiak egymáshoz viszonyított aránya a világ különböző országaiban:

http://www.pewresearch.org/fact-tank/2015/08/14/why-the-former-ussr-has-far-fewer-men-than-women/ft_15-08-06_sexratio_map_2/

² The Men with Many Wives: the British Muslims who practise polygamy.

<https://www.telegraph.co.uk/culture/tvandradio/11108763/The-Men-with-Many-Wives-the-British-Muslims-who-practise-polygamy.html>

³ Où en est la polygamie en France?

https://www.lexpress.fr/actualite/societe/ou-en-est-la-polygamie-en-france_887890.html

gyermeket regisztráltak német területen. Ebből 361 házastársa 14 év alatti volt. A házas gyermekek többsége Szíriából (664), Afganisztánból (157) és Irakból (100) származott. Közel nyolcvan százalékuk (1 152) lány.⁴

2.2 Gyerekklányok 'adásvétele' és az emberkereskedelem értelmezése. A gyermekek férjhez adása szó szerint adásvétel, hiszen a szülők megegyeznek a gyerekklányok férjhez adásáról, azaz átadásukról a férj családjának, ahol utána a kislányokat a háztartásban dolgoztatják. Ez történt a Perzsa-öböl országaiból érkező férfiak esetében, akik kiskorúakkal házasodtak Egyiptomban (mintegy 40 000 gyerekklányt érintett), ami társadalmi katasztrófához vezetett.⁵ A migrációs válság azonban a probléma új aspektusát is felszínre hozta: számos olyan esetet ismerünk, amikor a gyerekklányt a célból adják busás haszon reményében férjhez, hogy a migránsnak ebből jogi vagy anyagi haszna ((menekültstátusz megszerzése vagy több állami juttatás) származzék, illetve a kiskorúval a befogadási esélye megnőjön. Az erre vonatkozó adatokat a Heinrich Böll Alapítvány szíriai menekültekről szóló beszámolójában részletezte többek között olyan családok vonatkozásában, amelyek lányukat 100 dollárért értékesítették.⁶ A nyugati erkölcsi és jogi normák szerint ez emberkereskedelem, annak is minősített esete: a kiskorú gyermekekkel való kereskedelem.⁷

3. Becsületgyilkosságok

Amennyire szabadon viszonyulnak a muszlim közösségek a kiskorúakkal házasságon belül létesített szexuális kapcsolat kérdéséhez, annyira szigorúan tiltják a házasság előtti szexuális kapcsolatot. A muszlim normák szerint teljesen elfogadhatatlan, ha egy (kis)lány a házasság előtt elveszti szüzességét. A szüzességét elvesztett lány általában nem tud férjhez menni.⁸ Ez a legnagyobb szégyen, és nem csak a megesett lányra, hanem az egész családjára nézve is.⁹ A reakció sok esetben a becsületgyilkosság, vagyis a 'megesett' lány fiútestvére vagy apja megöli őt. A saját gyermek vagy testvér ellen elkövetett becsületgyilkosság társadalmi elfogadottsága a muszlim társadalmakban sajnos a mai napig magas.

Nyugati mércével mérve ez a kulturális hagyomány a házasság előtti szabad párválasztás korlátozása. A nyugati társadalmakban a nők házasság előtti szabad párválasztásának joga az elmúlt évtizedek során (legkésőbb a 20. század közepső harmadától) teljesen elfogadottá, normatívvá vált. A házasság előtti szexuális kapcsolat tilalma a nyugati szekuláris világ jó részén teljesen elfogadhatatlan, a női egyenjogúság megkérdőjelezése. Németországban 2017 első öt hónapjában legalább 30 becsületgyilkosság történt.¹⁰ Az Egyesült Királyságban becslések szerint 12 becsületgyilkosság történik évente.¹¹

---

⁴ Fast 1.500 verheiratete minderjährige Ausländer registriert

<https://www.zeit.de/politik/deutschland/2016-09/kinderehen-deutschland-fluechtlinge-minderjaehrig>

⁵ Zawaj al-qasirat karitha ijtimaiyya,

<https://www.masress.com/almesryoon/40320>

⁶ Laji'at suriyyat ... intihak li-l-huquq bi-ism al-sutra

<https://lb.boell.org/ar/2013/12/29/lijt-swryt-nthk-llhqwq-bi-ism-lstr>

⁷ Traffickers and smugglers exploit record rise in unaccompanied child refugees

<https://www.theguardian.com/global-development/2017/may/17/traffickers-smugglers-exploit-record-rise-unaccompanied-child-refugees-migrants-unesf-report>

⁸ A gazdagabb, nyugatiasabb családok 'megesett' lányainak 'korrekciós' (szűzhártya rekonstrukciós) műtéteit jellemzően libanoni keresztény nőgyógyászok, sebészek végzik a legteljesebb diszkréció mellett Libanonban.

⁹ Ez az erkölcsi norma tette nehezzé az elfogott, megerőszakolt és szexrabszolgaként tartott keresztény, illetve jazidi lányok és asszonyok visszailleszkedését a saját társadalmukba, és vezetett tömeges öngyilkosságukhoz. *Lásd* alább.

¹⁰ Germany: Wave of Muslim Honor Killings

<https://www.gatestoneinstitute.org/10441/germany-muslim-honor-killings>

¹¹ Honour' crimes against women in UK rising rapidly, figures show

<https://www.theguardian.com/uk/2011/dec/03/honour-crimes-uk-rising>

4. A nők viselkedési normáinak megszabása

Egy ideáltipikus, konzervatív muszlim családban a nők helyzetét olyan viselkedési és öltözködési normák szabják meg, amelyek hosszú, több mint ezeréves hagyományra nyúlnak vissza, és sok esetben a koraközépkori, nomád törzsi hagyományokat tükrözik. Ezen a téren alig vált szabadabbá a világ a nők számára. A viselkedési és öltözködési normák természetesen országonként¹² vagy akár családonként is változhatnak, de nagy általánosságban elmondható, hogy sokkal szigorúbbak és komolyabban vettek, mint azt a nyugati társadalmakban felnőtt nők valaha is el tudnák fogadni.

4.1 Viselkedési normák. A viselkedési normák szigorúsága természetesen családról családra eltér. Ezek a normák meghatározzák a nő helyét a családon belül (mikor mondhat ellent a férjének, milyen feladatokat kell ellátnia stb.) és a családon kívül (mikor hova mehet, kivel találkozhat, kivel állhat szóba, kivel érintkezhet, kivel nem foghat kezét, vállalhat-e munkát, tanulhat-e stb.). A viselkedési normák meghatározásában, azok szigorításában vagy éppen lazításában alapesetben a férjnek van joga dönteni.

Ugyanakkor még a legfelvilágosultabb muszlim családban sem éri el a nők viselkedési normáinak a szabadsága azt az alapszintet, amelyet a nyugati világban természetesnek tartunk. Ezek a normák a nyugati erkölcsi normák szerint súlyosan korlátozzák a nők jogait.

4.2 Öltözködési normák. Az öltözködési kódex hagyományaira ugyanazok az elvek vonatkoznak, mint a viselkedési kódex meghatározására. Itt is jelentős különbségek vannak az egyes országok, vagy éppen családok hagyományai között (a fedetlen főtől a kendőn keresztül akár az arcot is elfedő kendőig (nikáb, burka, csador stb.)). Az öltözködési kódex nem csak az arc/haj eltakarására, hanem az egész test eltakarására (hidzsáb) is vonatkozik. A kihívó ruhadarabok, amelyek túl sokat láttatnak a női testből (pl. rövid szoknya és ujjatlan felsőrész (fedetlen váll)), általában tilalom alá esnek. Ennek a kódexnek a megszegése súlyos következményekkel járhat.

Összességében elmondható, hogy a viselkedési normákhoz hasonlóan az öltözködési normáknak ez a szigora is a női egyenjogúság, önrendelkezés elfogadhatatlan korlátozásának számít a nyugati kultúrkörben. Franciaországban mind több muszlim nő visel hidzsábot.¹³ Az ott élő muszlim férfiak 58%-a és a muszlim nők 70%-a véli úgy, hogy a fejkendő vallási kötelezettség.¹⁴

5. A muszlim férfiak viszonya a hitetlen nőkhöz

5.1 A hitetlen nők elleni erőszak nem bűncselekmény amennyiben e nők hadifoglyok, vagy rabszolgának vásárolták őket.¹⁵ A muszlim hagyományban a nem muszlim, hitetlen emberek jogfosztottnak számítanak, hadjáraton elzsákmányolhatók (*lásd* Iszlám Állam) és – szemben a muszlimokkal – rabszolgává tehetők (*lásd* alább) amennyiben muszlimok ellen háborút viseltek. Ez a vallási/civilizációs hagyomány a nem muszlim nők elleni erőszakot nem minősíti bűncselekménynek. A muszlimok többsége szerint az iszlám és Európa nem áll háborúban egymással, ám a radikálisok szerint igen. Ez hatással van arra, hogy a radikális muszlim férfiak hogyan tekintenek az európai nőkre, s vannak olyan bevándorlók is, akik szerint minden nyugati nő prostituált.¹⁶

Ez az attitűd sajnos visszaköszön a migránsok által az európai nők ellen elkövetett erőszakos bűncselekmények tárgyalásain is, amikor az elkövető nem érti, hogy tette miért büntetendő, hiszen

¹² Azokban az államokban, ahol hosszabb ideig működtek szekuláris rendszerek (Törökország, Egyiptom, Irak, Szíria, az Iszlám Forradalom előtti Irán), ezek a normák részben fellazultak, de még mindig távol állnak attól a szinttől, amelyet egy nyugati nő tolerálni tudna.

¹³ Pourquoi les musulmanes portent-elles de plus en plus le voile?

<http://madame.lefigaro.fr/societe/pourquoi-les-jeunes-femmes-portent-elles-de-plus-en-plus-le-voile-080715-97391>

¹⁴ Enquête sur les musulmans de France: Les chiffres et la déraison

https://www.huffingtonpost.fr/vida-azimi/musulmans-france-enquete_b_12131658.html

¹⁵ What is the ruling on intimacy with slave women? <https://islamqa.info/en/13737>

¹⁶ Too many Muslim men are misogynists

<https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/germany/12095984/Muslim-men-considered-us-to-be-whores.html>

az ő hagyománya azt tanítja, hogy a hitetleneket meg kell ölni, az asszonyaik pedig hadzsákmanynak számítanak. A muszlim hagyomány e jellemvonása, amely a nem muszlim nőket alsóbbrendűnek és így szabad prédának tartja, a nyugati erkölcsi normák szerint nem is értelmezhető.

5.2 A nem muszlim, azaz „hitetlen” nők kevés tiszteletet érdemelnek. Az iszlám törvény szerint a nem muszlim női áldozatnak fizetett pénzbeli kártérítés negyede annak, amit egy muszlimnak kell fizettetni.¹⁷

A muszlim hagyományban a nem muszlimokkal való érintkezésnek szigorú szabályai vannak. Ezek közül a migrációs hullám idején az egyik leglátványosabb és legtöbb említést érdemlő szabály az volt, hogy a büszke muszlim férfiak nem voltak hajlandóak szóba állni például olyan hivatalnok nőkkel és rendőrnőkkel, akik például az adataikat voltak hivatottak felvenni vagy a kihallgatásukat levezetni. A másik látható eltérés oka az volt, hogy az ellenkező neműekkel való kézfogásnak is szigorú szabályai vannak.¹⁸ Ezek a kulturális különbségek csak apró jelei a megkülönböztetésnek, de látványosan bizonyítják azt a kulturális hagyományba csomagolt gőgöt, amellyel a befogadásra várók a befogadóikra tekintenek.

5.3 Rabszolgaság. Az Iszlám Állam keresztény és jazidi nők ezreit tartotta szexrabszolgaként. Az Iszlám Állam fénykorában (2014 június 29. és 2017 nyara között), de utána is felelevenítette azt a szokást, hogy a hit harcosai a zsákmány bizonyos részét megtarthatták maguknak. Így volt ez az elfogott nem muszlim nőkkel is. A nem muszlimokat lehetett rabszolgaként tartani, pénzért adni-venni. Komoly rabszolgapiacok működtek (Moszulban és Rakkában is), ahol a keresztény és jazidi rabszolgákra lehetett licitálni.

A moszuli rabszolgapiacon történt visszaélések miatt azonban az Iszlám Állam határozottan beavatkozott, és hatósági árszabást vezetett be a rabszolgákra (1. ábra).¹⁹ Aki nem tartotta be a szabályozást, azt halálbüntetéssel fenyegették. A hatósági árszabás szerint a helyiek maximum 3 embert vehettek, míg a külföldi harcosokra, például a törökökre, szíriai arabokra vagy az Öböl országaiból származó arabokra ez a korlátozás nem vonatkozott.

1. ábra: A rabszolgák hatósági áraitra vonatkozó árrendelet. Iszlám Állam, Moszul, 2014. november 3

¹⁷ Ahkam al-diyya. <http://fatwa.islamweb.net/fatwa/index.php?page=showfatwa&Option=FatwaId&Id=244630>

¹⁸ Legutóbb Svájcban nem kapott állampolgárságot egy muszlim család, mert a szülők nem voltak hajlandók kezét fogni a hivatalnokokkal („Nem kaptak állampolgárságot Svájcban a muszlimok, mert nem fogtak kezét az ellenkező neműekkel”, Origo, 2018.08.18. 16:24). <http://www.origo.hu/nagyvilag/20180818-svajcban-elutasitottak-egy-muszlim-par-allampolgarsagi-kerelmet.html>.

¹⁹ <http://www.iraqnews.com/features/exclusive-isis-document-sets-prices-christian-yazidi-slaves/>

A hatósági árszabás szerint a következő árak léptek érvénybe:

Jazidi vagy keresztény nő	40–50 éves	50.000 Iraki dínár	40 USD
Jazidi vagy keresztény nő	30–40 éves	75.000 Iraki dínár	60 USD
Jazidi vagy keresztény nő	20–30 éves	100.000 Iraki dínár	80 USD
Jazidi vagy keresztény lány	10–20 éves	150.000 Iraki dínár	120 USD
Jazidi vagy keresztény gyerek	1–9 éves	200.000 iraki dínár	160 USD

1. táblázat: Jazidi vagy keresztény rabszolgák hatósági árai, Moszul, 2014. november 3

Mahmoud Hadzsi Szalih, Iraki Kurdisztán 'a mártírok sorsáért' felelős minisztere²⁰ tájékoztatása szerint 3 000 keresztény és jazidi nő tűnt el, és 1 500 keresztény és jazidi nő lett öngyilkos zaklatás, bántalmazás, rendszeres erőszak és az elvesztett becsületük miatt. 2017 szeptemberében a jazidiak szent városában Laliban temettek újra két, az Iszlám Állam által Moszulban foglyul ejtett és szextrabszolgaként tartott 15–16 éves, öngyilkosságot elkövetett jazidi lányt (2. és 3. ábra). A szextrabszolgaként tartott lányok becsületük elvesztése után lettek öngyilkosok (holttestüket Moszul felszabadulása után hozták el).²¹

2. és 3. ábra: Két jazidi kurd lány újratemetése a közösség egyik szent helyén Lalis, 2017 szeptember

Nadia Murad, az Iszlám Állam egyik áldozata, iraki jazidi emberi jogi aktivista. Jelenleg Németországban él. 2014-ben három hónapon keresztül szexuális rabszolgaságra kényszerítették. 2016-ban Szaharov-díjat kapott, 2018-ban pedig Nobel-békedíjat.²²

5.4 Erőszakos abortuszok külföldi orvosok segítségével. Mint azt már fent említettük, az Iszlám Állam dzsihadista harcosai szexuális igényeiket gyakran keresztény és jazidi rabszolganőknél elégítették ki. Azt azonban már nem nagyon vállalták, hogy nekik, a hit harcosainak, hitetlen rabszolganőktől szülessenek gyermekeik, ezért nagy számban, szinte futószalagon hajtották végre a művi terhességmegszakításokat. Ezekhez azonban külföldi orvosokat kellett hozni, mivel a helyi egészségügy, vagy annak maradéka, az abortusz társadalmi elfogadásának hiányában amúgy sem

²⁰ Mahmoud Haji Salih, Minister of Martyrs and Anfal Affairs.

²¹ A jazidi közösség sem tolerálja, ha a lányok nem szűzen mennek férjhez. A 'megesett', megbecstelenített lányokat senki sem vette volna feleségül, és nem tudtak volna családot alapítani. A jazidi közösség csak most kezdett el olyan szertartásrendet kialakítani, amely 'meg tudja tisztítani' a lányokat a rajtuk elkövetett bűnöktől. Az, hogy ezután valaki elveszi-e őket feleségül azonban korántsem biztos.

²² Nadia Murad. <https://www.independent.co.uk/topic/nadia-murad>

volt felkészülve a tömeges terhességmegszakításokra.²³ Ezek az erőszakos terhességmegszakítások a nyugati erkölcsi normák szempontjából a nők jogainak teljes semmibe vételét jelentették.

6. Női nemi szerv megcsonkítása (*female genital mutilation*)²⁴

Az UNICEF²⁵ és a WHO²⁶ adatai szerint Afrika számos országában közel 200 millió ily módon megcsonkított nő él, és évente körülbelül 3 millió kislány esik át a brutális csonkításon. A törzsi és a muszlim közösségek soraiban szubszaharai Afrika északi területein, Nyugat- és Kelet-Afrikában, illetve Szudánban és Egyiptomban, valamint Jemenben és Irakban is elterjedt barbár szokás célja, hogy megfossza a nőket a nemi együttlét örömétől, és ezáltal csökkentse annak az esélyét, hogy hűtlenek legyenek férjükhöz. Az örömforrástól megfosztott, lélekben megnyomorított nők így tökéletesen 'beleillenek' abba a családmódelbe, amelyet ezek a közösségek mintaként hordoznak, és magukkal hoznak Európába is, követelve a jogot, hogy hűek maradhassanak hagyományaikhoz. A csonkítást általában gyerekkorban végzik, de nem ritkák a serdülőkori 'beavatkozások' sem.

A drámai jelenség tehát Európában is megjelent, a betelepülő 'hagyománytisztelő' migránsok magukkal hozták. Mivel az európai egészségügy 'nincs felkészülve' ennek a beavatkozásnak az elvégzésére, az ilyen barbár csonkítások otthon zajlanak, és az áldozatok csak a sürgősségi osztályokon kapnak szakszerű ellátást a csonkítások után.

Az egyes európai országok jogrendje csak nagyon lassan készült fel ennek a problémának a kezelésére, így csak mostanában kerültek először bíróság elé a kislányaikat szándékosan megcsonkító anyák. Az utóbbi időszakban Svájcból,²⁷ illetve Nagy-Britanniából²⁸ érkeztek hírek ilyen esetekről. A helyzet súlyosságát mutatja, hogy a becslések szerint Európában ez a gyakorlat legalább 680 000 nőt és lányt érint.²⁹

Ráadásul egyes muszlim közösségekben az imámok is arra buzdítják a híveket, hogy végezzék el a csonkítást és ezzel ériék el, hogy a kislányok ne legyenek szexuálisan hiperaktívak.³⁰ A női nemi szerv megcsonkítása egyes iszlám jogi iskolák szerint ajánlott, míg mások szerint kötelező.³¹ A hagyományos muszlim vallásjogászok és a radikális iszlamisták továbbra is megvédik e gyakorlat legitimitását.³² Ennek következményei vannak abban a tekintetben, hogy hány muszlim nő válik áldozatul a nemi szerv vallási jóváhagyással történő megcsonkításának.

Felvilágosító kampányokkal talán lehet némi sikert elérni, de az, hogy bizonyos orvosok az Egyesült Államokban olyan javaslattal álltak elő, hogy a teljes csonkítás helyett egy nyomot hagyó kis vágást ejtsenek a női nemi szervezen,³³ azt bizonyítja, hogy a genitális mutiláció, a nők nemi szervének megcsonkítása elleni harc hosszú küzdelem lesz.

²³ ISIS 'forced pregnant Yazidi women to have abortions'

<https://edition.cnn.com/2015/10/06/middleeast/pregnant-yazidis-forced-abortion-isis/index.html>

²⁴ A női nemi szerv csonkításának legelterjedtebb formája a csikló és a szeméremajkak levágása, de a csonkításnak 4 fő típusa ismert. A csonkítást legtöbbször a falu 'bábája' hajta végre, archaikus, hagyományos és így nem higiénikus körülmények között, legtöbbször obszidián pengével.

²⁵ <https://data.unicef.org/topic/child-protection/female-genital-mutilation/>

²⁶ <http://www.who.int/reproductivehealth/topics/fgm/prevalence/en/>

²⁷ "Megcsonkította két kislánya nemi szervét egy migráns" (Origo, 2018.07.17. 12:24) <http://www.origo.hu/nagyvilag/20180717-egy-migrans-megcsonkította-a-sajat-gyerekeit.html>

²⁸ "Megcsonkították a 3 éves kislányt migránsok Londonban, majdnem belehalt" (Origo, 2018.08.18. 19:27) <http://www.origo.hu/nagyvilag/20180818-migransok-csonkitottak-meg-a-kislany-nemi-szervet.html>

²⁹ Female Genital Mutilation: why do so many cases go unpunished in Europe?

<https://www.euronews.com/2015/02/05/how-many-cases-of-female-genital-mutilation-are-going-unpunished-in-europe>

³⁰ „Drámai brit kampány indult, hogy megvédjék a muszlim kislányokat szüleiktől”, (Origo, 2018.07.27. 15:41) <http://www.origo.hu/nagyvilag/20180726-muszlim-csonkitas-kenyszerhazassag-nagy-britannia.html>

³¹ An analysis of female circumcision according to Islamic law

<https://www.alislam.org/.../Female-circumcision-and-its-standing-in-Islamic-law.pdf>

³² Medical benefits of female circumcision

<https://islamqa.info/en/45528>

³³ "Meglepő javaslattal szabnának gátat a nemi szerv-csonkításnak", (Origo, Tátrai Péter, 2016.02.23. 19:32) <http://www.origo.hu/egeszseg/20160223-nok-nemiszer-csonkitas-javaslat-jogok-vita.html>

Európának nem feladata, hogy megváltoztassa a muszlim világ 1400 éves tiszteletre méltó hagyományait. Azokat a hagyományokat, amelyeknek a keretei között több mint 1 milliárd muszlim él harmóniában a vallásával és civilizációs hagyományaival. Az iszlám civilizáció rengeteg értékkel gazdagította világunkat. A társadalmi feszültség forrása (a szektás ellentéteken kívül) az erőforrások hiányában, a túlnépesedésben és a munkanélküliségben keresendő.

Ugyanakkor némely normák – elsősorban a nők helyzetével kapcsolatos hagyományok – távol állnak a nőknek a nyugati civilizációban betöltött szerepével, helyével. Ez a tanulmány azokra a legfontosabb eltérésekre hívja fel a figyelmet, amelyek már megjelentek Európa muszlim háttérű közösségeinek mindennapi életében. A nyugati civilizáció ezeket a jelenségeket sajnos még nem tudja normatív módon kezelni. Feladata tehát világossá tenni, hogy a nyugati civilizáció területén a nyugati normák szerint a nők helyzete más, mint a muszlim világban, és Európa területén a nyugati normáknak (erkölcsnek és törvénynek) kell érvényt szerezni.